

ULLA SANNIKKA
SENIORIN
TIETOKONEOPAS
Windows 10

TALENTUM
Helsinki 2015

11., uudistettu painos
© Talentum Media Oy ja Ulla Sannikka

ISBN 978-952-14-2582-0
ISBN 978-952-14-2583-7 (sähkökirja)
ISBN 978-952-14-2584-4 (verkkokirja)

Kansi: Christian Hamamdjian
Taitto: NotePad, www.notepad.fi
BALTO print, Liettua 2015

Palaute kirjasta: www.talentumshop.fi

SISÄLTÖ

JOHDANTO	11
1 TUTUSTUMINEN TIETOKONEESEEN	13
TIETOKONEEN HALLINTALAITTEET.....	14
Näyttö	14
Keskusyksikkö	16
Näppäimistö	19
Hiiri	21
PÖYTÄKONE VAI KANNETTAVA?.....	22
OHEISLAITTEET	24
Tulostin	24
Kuvanlukija eli skanneri.....	26
Internet-yhteyslaitteet	26
Kaiuttimet	26
Web-kamera	27
TIETOKONEEN KÄYNNISTYS	28
Verkkovirtahäiriöiltä suojaaminen.....	28
Käyttäjätilit.....	28
2 TUTUSTUMINEN WINDOWS 10:EEN	33
HIIREN KÄYTTÖ.....	33
TYÖPÖYTÄ	36
Kuvakeet.....	36
Käynnistä-painike	37
Tehtäväpalkki	38

5

SENIORIN TIETOKONEOPAS

KÄYNNISTÄVALIKKO	39
OHJELMAIKKUNA.....	54
Ohjelman käynnistys	54
Ikkunan koon määritykset	55
PAINT	57
Paint-ohjelman käynnistys	57
Ohjelmakuvakkeet tehtäväpalkissa	59
Ikkunan sulkeminen	61
Paint-ohjelmalla piirtäminen	62
TIEDOSTOT JA KANSIOT.....	70
Mikä on tiedosto?.....	70
Mikä on kansio?	70
Tiedoston tallennus	71
RESURSSIENHALLINTA.....	75
Resurssienhallinta-ikkuna	77
Sisältö	81
Kansiorakenne	82
Kansion luonti	85
Kansion nimen vaihtaminen	86
Tiedoston tai kansion poisto	87
Mikä on leikepöytä?	89
Tiedoston tai kansion kopiointi.....	89
ROSKAKORI.....	92
Tiedoston tai kansion palautus Roskakorista....	92
Roskakorin tyhjennys	93
HAE-TOIMINTO.....	93
ASETUKSET	96
Ohjauspaneeli.....	101
Ohjelmat	102
Laitteisto ja äänet.....	104
Käyttäjätilit	109

3 TEKSTINKÄSITTELYN PERUSTEET – MICROSOFT OFFICE WORD 2013	110
KÄYNNISTYS	111
UUSI ASIAKIRJA	117
Tekstin kirjoitus.....	118
Virheiden korjaus.....	119
Asiakirjan tallennus	121
Tallennetun asiakirjan avaaminen	127
TEKSTIN MUOTOILU.....	129
Tekstin valinta	129
Fontti ja fonttikoko	131
Välitallennus.....	136
Muotoilukomentoja	137
Tekstin tasaus	141
Koko asiakirjan valinta.....	142
Kumoa-toiminto.....	143
Tekstin sisennys.....	144
Tekstikappaleen valinta	145
Etsi ja korvaa.....	146
TEKSTIN KOPIOINTI JA POISTO	149
Tekstin kopiointi	150
Tekstin poisto	151
KIELIASUN TARKISTUS	152
KUVAN LISÄYS TEKSTIIN	158
ClipArt-kuvan tuonti	158
Kuva leikepöydän kautta	162
ESIKATSELU	166
TULOSTUS	168
OHJE-TOIMINTO	170
MUUTAMIA MUOTOILUJA LISÄÄ	173
MUITA OHJELMISTOJA.....	177

SENIORIN TIETOKONEOPAS

4 INTERNETIN KÄYTTÖ.....	180
YLEISTÄ.....	180
INTERNET-YHTEYS	181
SELAIMEN KÄYTÖN PERUSTEET	185
Selainohjelmat	185
Yhteyden avaus	186
Selain-ikkuna	187
www-osoitteiden rakenne	192
MUUTAMIA SIVUESIMERKKEJÄ.....	194
OIKOPOLUT SUOSIKKISIVUILLE JA UUTISIIN.....	207
Tallennus Suosikit-kansioon	207
RSS-syöte.....	211
Kotisivu.....	214
Edge-selain	225
TIETOTURVA.....	232
Tietoturvaohjelmistot.....	232
Suojaus ja ylläpito.....	235
VUOROVAIKUTUSTA INTERNETIN KAUTTA	239
Keskustelut.....	239
Blogit	246
Mikroblogi	249
Puhelut ja pikaviestimet	250
Yhteisöpalvelut.....	250
Facebook	251
Google+.....	254
Haku Internetistä	256
PALVELUITA VERKOSTA.....	268
VERKKOKAUPPA	283
Hintavertailu	287
SÄHKÖPOSTI.....	290

SISÄLTÖ

WINDOWS 10 -SÄHKÖPOSTISOVELLUKSEN KÄYTTÖ	291
Käynnistys	291
Ikkuna.....	293
Viestin kirjoitus	297
Viestin lähetyks	299
Viestin vastaanottaminen	300
Viestiin vastaaminen.....	301
Liitetiedosto.....	303
Turhien viestien poistaminen	307
Selaimella käytettävä Outlook-sähköposti	308
Työpöytä-tilassa käytettävä sähköpostiohjelma	316
5 MUUTA HYÖDYLLESTÄ	319
TOIPUMINEN ONGELMATILANTEISTA.....	319
Järjestelmän palauttaminen	322
Oletusasetusten palauttaminen.....	326
Varmuuskopiointi	326
Käyttäjätölin luonti.....	330
Käyttäjän kuvien valinta.....	341
MITÄ MUUTA INTERNETISTÄ	346
Tekstin ja kuvan tallennus Internetistä omalle koneelle.....	346
Sähköinen kortti	348
SKYPE.....	351
Ihmiset-sovellus	363
OneDrive.....	367
Ilmaisen sovelluksen hakeminen kaupasta	370
Ilmaisen sähköpostiosoitteen luonti	372
APUA PITKIEN TEKSTIEN KÄSITTELYYN	378
Tyyleistä	378
Sivunumerot.....	381
Sisällysluettelo	383

SENIORIN TIETOKONEOPAS

SKANNERI, DIGITAALIKAMERA JA WEB-KAMERA	385
Kuvanlukija eli skanneri.....	385
Digitaalikamera.....	387
Web-kamera	389
CD-, DVD- JA BD-LEVYJEN KÄYTÖSTÄ.....	389
CD- ja DVD-levyn alustus	391
Äänilevyt	393
DIGITAALISESTA KUVASTA VALOKUVAKSI JA TAUSTAKUVAKSI.....	396
Digitaalikamerasta kuvat koneelle	396
Valokuvat Resurssienhallinnassa	403
Valokuvat CD-levylle	404
Ilmaisia kuvankäsittelyohjelmia	407
Ohjelman lataus ja asennus.....	409
MUUTAMIA PIKANÄPPÄINTOIMINTOJA.....	413
KOSKETUSNÄYTÖN TOIMINTOJA	416
ASIASANAHAKEMISTO	419